

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

С.М. Коваленко

« 07 » травня 2020р.

Програма

вступного комплексного іспиту з фахових дисциплін на II курс
факультету економіки, соціальних технологій та туризму
спеціальність 075 Маркетинг

Затверджено на засіданні приймальної комісії
(протокол № 7 від 7 травня 2020)

Київ-2020

Зміст

	стор.
Вступ.....	3
1. Опис основних розділів програми.....	3
2. Орієнтовний перелік питань, які виносяться на випробування.....	5
3. Структура екзаменаційного білету.....	6
4. Критерії оцінювання відповідей вступника.....	6
5. Рекомендована література.....	7

Вступ

Програма вступного екзамену призначена для осіб, які вступають на II – ий курс за спеціальністю Маркетинг.

Цією програмою передбачається перевірка знань студентів з дисциплін загальноекономічної підготовки: «Основи економічної теорії», «Макроекономіка», «Мікроекономіка».

У програмі поданий перелік основних питань, а також список рекомендованої літератури, приклад білету і критерії оцінювання відповідей вступника.

1. Опис основних розділів програми

Тема 1. Виробництво та його фактори.

Класифікація факторів суспільного виробництва. Суспільні потреби, економічні ресурси. Крива виробничих можливостей. Елементи та моделі економічних систем.

Тема 2. Товарне виробництво - основа ринкового господарства

Умови виникнення та типи товарного виробництва. Товар та його властивості. Суть та функції грошей. Кредитні, «електронні» гроші. Суть закону грошового обігу. Рівняння І. Фішера. Інфляція: суть, причини виникнення, форми прояву та соціальні наслідки. Закон вартості та його функції. Економічні теорії вартості.

Тема 3. Економічний розвиток.

Економічний розвиток та економічне зростання, їх чинники та циклічність. Основні показники результатів економічного розвитку (випуск, валовий внутрішній продукт, валовий національний дохід та валовий національний наявний дохід). Обчислення ВВП за методами доходів, витрат та виробничим. Номінальний та реальний ВВП. Характеристика основних результатів використання робочої сили на ринку праці (зайнятість, безробіття, втрати від безробіття). Потенційний ВВП та закон Оукена. Споживання та заощадження домогосподарств, їх чинники. Кейнсіанська функція споживання. Інвестиції, їх види, чинники та роль в економіці.

Тема 4. Ціна і ринкова рівновага

Закон попиту та його графічне зображення. Фактори, що впливають на зміну в попиті. Закон пропозиції та його графічне зображення. Фактори, що впливають на зміну пропозиції. Механізм встановлення ринкової рівноваги. Рівноважна ціна. Поняття еластичності попиту і пропозиції.

Тема 5. Сутність економічних циклів.

Циклічність як форма економічного розвитку. Сутність економічного циклу. Генезис розвитку економічного циклу. Види економічних

циклів. Причини циклічних коливань. Теорія «довгих хвиль» Д.М. Кондратьєва, зв'язок малих економічних циклів та «довгих хвиль», антициклічне регулювання.

Тема 6. Основи аналізу попиту і пропозиції.

Попит і закон попиту. Еластичність попиту. Пропозиція і закон пропозиції. Еластичність пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції. Ринковий механізм погодження попиту і пропозиції.

Тема 7. Теорія поведінки споживача.

Корисність в економічній теорії та закон спадної граничної корисності блага. Рівновага споживача з кардиналістських позицій. Криві байдужості і бюджетна лінія як інструменти ординалістського аналізу. Оптимум споживача як модель раціонального споживчого вибору. Реакція споживача на зміну його доходу. Лінія «дохід-споживання», крива Енгеля. Реакція споживача на зміну цін товарів. Лінія «ціна-споживання», лінія індивідуального попиту. Ефект заміщення та ефект доходу.

Тема 8. Монополія та конкуренція.

Монополія, її суть, причини виникнення та форми. Конкуренція як економічна як економічна категорія.

Тема 9. Підприємство та підприємництво

Поняття підприємництва та його принципи. Форми підприємницької діяльності в Україні: за формами власності, за сферою підприємницької діяльності, за кількістю працюючих. Суть та види господарських товариств в Україні. Кругообіг фондів підприємства та їх структура. Витрати підприємства та їх класифікація. Поняття собівартості.

Тема 10. Розподіл доходів.

Доход підприємства та його форми. Джерела утворення та економічна роль прибутку. Показники ефективності діяльності підприємства. Заробітна плата: суть, функції, форми та системи.

Тема 11. Фінансово-кредитна система

Суть, структура та функції фінансів. Державний бюджет: доходи та видатки. Дефіцит бюджету, державний борг та шляхи їх покриття. Роль податків в ринковій економіці, їх функції та класифікація. Суть, принципи та види кредиту. Банківська система. Класифікація банків.

Тема 12. Відтворення та економічне зростання.

Сутність процесу відтворення, його елементи та види. Показники системи національних рахунків (ВВП, ВНП, ЧНП, НД, ОД). Поняття національного багатства. Суть та фактори економічного зростання. Сутність економіки знань. Поняття сталого розвитку економіки та його проблеми в Україні.

2. Орієнтовний перелік питань, які виносяться на випробування

1. Класифікація факторів суспільного виробництва.
2. Суспільні потреби, сутність економічних ресурсів.
3. Крива виробничих можливостей.
4. Елементи та моделі економічних систем.
5. Економічне зростання і розвиток
6. Умови виникнення та типи товарного виробництва.
7. Товар та його властивості.
8. Форми власності.
9. Сутність процесу відтворення, його елементи та види.
10. Роль держави у ринковій економіці
11. Суть та функції ринку.
12. Сутність маркетингу
13. Маркетинг серед інших наук.
14. Структура та інфраструктура ринку.
15. Циклічність як форма економічного розвитку.
16. Сутність економічного циклу, види економічних циклів та причини їх коливань.
17. Закон попиту та фактори, що впливають на попит.
18. Закон пропозиції та фактори, що впливають на пропозицію
19. Конкурентна ринкова ціна
20. Види цін
21. Ціна рівноваги.
22. Закон попиту. Крива попиту
23. Сутність монополії та причини її виникнення.
24. Сутність конкуренції, як економічної категорії.
25. Конкуренція: її види і функції
26. Поняття підприємництва та його принципи.
27. Форми підприємницької діяльності.
28. Особливості міжнародної торгівлі.

- 29.Ціна та ціноутворення в ринковій економіці.
- 30.Кругообіг фондів підприємства та їх структура.
- 31.Витрати виробництва: їх види та структура.
- 32.Поняття собівартості продукції.
- 33.Прибуток і фактори, що його визначають.
- 34.Необхідність державного втручання та економічні функції держави.
- 35.Форми, методи та цілі державного регулювання економіки.
- 36.Суть, структура та функції фінансів.
- 37.Державний бюджет: доходи та видатки.
- 38.Поняття дефіциту бюджету та державного боргу.
- 39.Роль податків в ринковій економіці.
- 40.Суть, принципи та види кредиту.
- 41.Сутність банківської системи.
- 42.Показники системи національних рахунків (ВВП, ВВП, ЧНП, НД, ОД).
- 43.Суть та фактори економічного зростання, поняття економіки знань та сталого розвитку економіки.

4. Структура екзаменаційного білету

Екзаменаційний білет складається з трьох теоретичних питань .

Приклад екзаменаційного білету:

- 1.Ціна та ціноутворення в ринковій економіці.
- 2.Сутність досконалої конкуренції.
3. Поняття бюджету.

5. Критерії оцінювання відповідей вступника

Знання вступників з кожного питання оцінюються за чотирьохбальною шкалою:

- "відмінно" (5)
- "добре" (4)
- "задовільно" (3)
- "незадовільно" (2)

Оцінка "відмінно" ставиться у тому випадку, коли вступник глибоко і вичерпно знає предмет, основну (обов'язкову) літературу за програмою дисципліни, повно, чітко і грамотно відповідає на питання в обсязі програми.

Оцінка "добре" ставиться в тому випадку, коли вступник твердо знає предмет, основну (обов'язкову) літературу за програмою дисципліни, впевнено відповідає на питання в обсязі програми, при цьому за деякими показниками є недоліки непринципового характеру, якість відповідей вступника у відношенні точності і чіткості викликає зауваження чи виправлення членів комісії у вигляді виправлень і навідних запитань.

Оцінка "задовільно" ставиться в тому випадку, коли вступник виявив знання лише основного матеріалу, але не знає деталей питання, невпевнено вміє використовувати отримані знання для пояснення поставлених питань..

Оцінка "незадовільно" ставиться в тому випадку, коли вступник має поверхневе уявлення по заданому питанню.

Обговорення результатів іспиту у відношенні до кожного вступника проводиться на закритому засіданні предметної комісії. При визначенні підсумкової оцінки члени комісії користуються обчисленням її як середнього арифметичного показника. Рішення про оцінку приймається відкритим голосуванням, в якому приймає участь тільки склад даної комісії, простою більшістю голосів. При рівній кількості голосів, голос голови комісії є вирішальним.

Результати здачі іспиту оголошуються вступникам у день затвердження протоколів приймальної комісії.

4. Рекомендована література

1. Аналітична економія : макроекономіка і мікроекономіка : Навчальний посібник : У 2 кн. / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. - Кн. 2 : Мікроекономіка. - [4-те., випр. і доп.]. – К. : Знання, 2006. - 437 с.
2. Білецька Л. В. Економічна теорія : Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка : Навчальний посібник / Л. В. Білецька. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 652 с.
3. Вісіна Т. М. Політекономія : Навчальний посібник / Т. М. Вісіна, Л. В. Савош, О. А.Урбан. – К. : Академія, 2013. – 269 с.
4. Державне антимонопольне регулювання : підручник / В. Д. Лагутін, Ю. І. Боровик, О. В. Вертелева та ін. ; за ред. В. Д. Лагутіна. – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2015. – 480 с.
5. Дзюбик С. Д. Основи економічної теорії : Навчальний посібник / С. Д. Дзюбик, О. С. Ривак. – К. : Знання, 2006. – 481 с.
6. Довбенко М. В. Сучасна економічна теорія. Економічна нобелелогія : Навчальний посібник / М. В. Довбенко. – К. : ВЦ «Академія», 2005. – 336 с.
7. Економічна теорія. Політекономія : підручник / [Базилевич В.Д., Попов В.М., Базилевич К.С.]; за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання - Прес, 2008. – 719 с.
8. Економічна теорія : вступ, макроекономіка, мікроекономіка. Навчальний посібник / За ред. О. З. Ватаманюка. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 656 с.
9. Мацьків Р. Т. Економічна теорія : Навчальний посібник. – 2-ге вид., випр. / Сімків Л. Є., Проданова І. І., Мацьків Р. Т., Яцюк О. С., Семенова М. Д. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 345 с.
10. Мочерний С. В. Основи економічної теорії : Навчальний посібник / С. В. Мочерний, О. А. Устенко. – К. : ВЦ «Академія», 2005. – 504 с.

11. Мочерний С. В. Політична економія / Мочерний С. В. – К. : Знання – Прес, 2002. – 687 с.
12. Національна економіка : Навчальний посібник / В. В. Прядко. – К. : Знання, 2011. - 296 с.
13. Основи економіки : навч. посібник / О. О. Беляєв, А. С. Бебело, В. М. Суковаленко та ін. – К. : КНЕУ, 2006. – 256 с.
14. Основи економічної науки : навчальний посібник для самостійної підготовки до курсового екзамену з економічної теорії / Н. П.Мацелюх (та ін.). – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 324 с.
15. Основи економічної теорії : підручник / Федоренко В. Г., Ніколенко Ю. М., Діденко О. М. та ін.; за наук. ред. проф. В. Г. Федоренка. – К. : Алеута, 2005.– 511 с.
16. Осовська Г. В. Економічний словник / Осовська Г. В., Юцекевич О. О., Завадський Н. С. – К. : Кондор, 2009. – 358 с.
17. Панчишин С. Макроекономіка. – К.: Либідь, 2002. – 616 с.
18. Панчишин С., Ватаманюк З. Економічна теорія: макро – і мікроекономіка. – К.: Видавничий дім «Альтернативи», 2001. – 645 с.
19. Політична економія : [навч. посібник] / за ред. д.е.н., проф. Г. І. Башнянина; к.е.н., доц. Є. С. Шевчука. – Львів : «Магнолія 2006», 2008. – 280 с.
20. Політична економія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Біленко Т. І., Бодров В. Г., Волинцев В. В. та ін.; за ред. В. О. Рибалкіна, В. Г. Бодрова. – К. : Академвидав, 2004. – 672 с.
21. Політична економія : підручник / Ніколенко Ю. В., Бобров В. Я., Кривенко К. Т. та ін.; за ред. Ю. В. Ніколенка. – К. : ЦУЛ, 2003. – 412 с.
22. Чепінога В. Г. Основи економічної теорії : Навчальний посібник / В. Г. Чепінога – К. : Видавництво Ліра-К, 2014. - 240 с.
23. Якобчук В. П. Економічна теорія : Навчальний посібник / В. П. Якобчук. – К.: Видавництво Ліра-К, 2015. – 408 с.